สำนักสนับสนุนสุขภาวะ เด็ก เยาวชน และครอบครัว

“สุขภาวะเด็ก คือ ฐานทุนสุขภาพตลอดช่วงชีวิต”

สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว หรือ **สำนัก 4** เป็นหนึ่งในหน่วยงานภายใต้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ดำเนินงานเชิงรุก ร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน (อายุต่ำกว่า 25 ปี) มีสุขภาวะทั้งทางกาย จิตใจ ปัญญา และสังคม รวมทั้งส่งเสริมครอบครัวให้เป็นพื้นที่สร้างสุข ชุมชนเกิดความตื่นตัวและร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการเกื้อกูลเด็ก เยาวชน และครอบครัว ตลอดจนสนับสนุนให้ผู้ที่อยู่ในภาวะเปราะบางได้เข้าถึงสิทธิและความคุ้มครอง และเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาศักยภาพจนเกิดความเข้มแข็ง โดยดำเนินการดังนี้

สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้ดำเนินการสร้างเสริมความรู้และทักษะในการเลี้ยงดูเด็กทุกช่วงวัยแก่ครอบครัว ควบคู่กับการสร้างเสริมสัมพันธภาพของครอบครัวทั้งในระดับชุมชนและในสังคมวงกว้าง

สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้ดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนเพื่อเพิ่ม ทักษะชีวิต ทักษะสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาวะองค์รวม

สนับสนุนการขับเคลื่อนทางสังคมและนโยบายที่เอื้อต่อการสร้างเสริมพัฒนาการและสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัวโดยการจัดการความรู้ การสื่อสารสาธารณะ และการสานพลังภาคีเครือข่าย

สร้างเสริมความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายร่วมขับเคลื่อนงานในระดับต่างๆ

การทำงานของเรา

สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กทุกช่วงวัยอย่างเป็นองค์รวม โดยวางจุดเน้นในช่วงปฐมวัย เพราะเป็นโอกาสทองของการสร้างฐานทุนสุขภาพ สร้างเสริมทักษะชีวิต ทักษะสุขภาพและส่งเสริมศักยภาพในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาต่อยอดเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งและมีสุขภาวะ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระบบนิเวศของการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ระบบนิเวศการเรียนรู้ ทำหน้าที่สนับสนุนขีดความสามารถของหน่วยต่างๆ บนฐานความรู้ใหม่ว่าด้วยเรื่องการพัฒนาเด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ 21

องค์ประกอบของระบบนิเวศการเรียนรู้ ได้แก่

- แหล่งเรียนรู้ออนไลน์
- แหล่งเรียนรู้ออนไซต์
- แหล่งเรียนรู้ออนแอร์
- ระบบที่ปรึกษา / โค้ช
- ระบบร่วมทุนพัฒนา

ประเด็นการเรียนรู้ อาทิเช่น

- การพัฒนาทักษะการคิดเชิงบริหาร (Brain Executive Functions)
- การเล่นอิสระและอ่านออกเสียง
- ศิลปะด้านในเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เด็กและเยาวชนทุกคนได้รับการดูแลและส่งเสริมให้มีศักยภาพ เติบโตเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของสังคม

การขยายผลหลายทิศทาง

- หน่วยงานภาครัฐนำไปขยายผล
- หน่วยงานภาคเอกชนเห็นโอกาสและร่วมลงทุน
- ผู้ประกอบการทางสังคมสนใจและสร้างกิจการ
- ท้องถิ่นเข้มแข็งให้ความสนใจเรียนรู้และนำไปปรับใช้
- การพัฒนานโยบาย / มาตรการระดับต่างๆ

โมเดลบูรณาการภารกิจเพื่อสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้รับการเลี้ยงดูและบ่มเพาะ ให้มีสุขภาพดี
ทั้งกาย จิต สังคม และปัญญา มีพัฒนาการสมวัย มีทักษะชีวิต ทักษะสุขภาพ และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน

1. การพัฒนาพื้นที่ตัวอย่างเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและสุขภาวะเด็กโดยให้ความสำคัญแก่ระบบนิเวศในการเลี้ยงดูเด็ก เน้นการทำงานร่วมกันระหว่างครอบครัวและภาคส่วนต่างๆ ในระดับชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กทุกช่วงวัย อาทิเช่น สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย สถานศึกษา หน่วยงานสาธารณสุข กลุ่มทางสังคม องค์กรชุมชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม โดยมีมาตรการที่จำเพาะและละเอียดอ่อนสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในภาวะยากลำบาก มีความเปราะบาง เช่น เด็กในครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ครอบครัวข้ามรุ่น ครอบครัวยากจน เป็นต้น

2. การพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวในระดับชุมชน เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย เน้นสร้างความสุข กระตุ้นให้เกิดทักษะชีวิต ทักษะสุขภาพ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้และสื่อส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนสำหรับผู้ใหญ่ในครอบครัวและชุมชน

3. การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงพื้นที่การเรียนรู้ทั้งออนไลน์ ออนแอร์ และออนกราวน์ (Online – On Air – On Ground) ทำหน้าที่สร้างเสริมความรู้ด้านการเลี้ยงดูบ่มเพาะเด็กและเยาวชนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ให้แก่ พ่อแม่ ผู้ดูแลเด็ก ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในด้านต่างๆ

4. การสร้างความร่วมมือกับภาคียุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างได้ผล และการขยายผลบทเรียนที่ดีของการพัฒนาสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัวไปสู่สังคมวงกว้าง

สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว (สำนัก 4)

รู้จัก สสส.

เพราะ 2 ใน 3 ของโรคที่เกิดขึ้นล้วนมาจากปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม หลักการทำงานของ สสส.จึงมุ่งเน้นการแก้ปัญหาด้วยหลักปัจจัยทางสังคมกำหนดสุขภาพ (Social Determinants of Health*) เพื่อมุ่งสร้างสุขภาวะที่ครอบคลุมทั้งกาย ใจ สังคม ปัญญาให้คนไทยอย่างยั่งยืน ผ่าน 15 แผน ด้วยวิธีการทำงาน ดังนี้

ลดปัจจัยเสี่ยงหลัก
- แผนควบคุมยาสูบ
- แผนควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติด
- แผนการจัดการความปลอดภัยและปัจจัยเสี่ยงทางสังคม
- แผนส่งเสริมกิจกรรมทางกาย
- แผนอาหารเพื่อสุขภาวะ

พัฒนาต้นแบบสุขภาวะ
- แผนสุขภาวะชุมชน
- แผนสร้างเสริมสุขภาวะในองค์กร

ขยายโอกาสในการสร้างนวัตกรรม
- แผนสร้างสรรค์โอกาสและนวัตกรรมสุขภาวะ

พัฒนากระบวนการลดปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพอื่นๆ
- แผนควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ
- แผนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว
- แผนสุขภาวะประชากรกลุ่มเฉพาะ

สร้างความตื่นตัวและค่านิยมใหม่ในสังคม
- แผนระบบสื่อและวิถีสุขภาวะทางปัญญา
- แผนสร้างเสริมความเข้าใจสุขภาวะ

ส่งเสริมสมรรถนะของระบบสุขภาพและบริการสุขภาพ
- แผนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพผ่านระบบบริการสุขภาพ
- แผนพัฒนาระบบและกลไกสนับสนุนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ

*อ้างอิง *เซอร์ ไมเคิล กิเดียน มาร์มอต ผู้มีบทบาทสำคัญขององค์การอนามัยโลกในการแก้ปัญหาด้วยหลักปัจจัยทางสังคมกำหนดสุขภาพ (Social Determinants of Health) ด้วยการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อสังคมเพื่อป้องกันโรคและการสร้างเสริมศักยภาพของคนอย่างยั่งยืน*

สนใจร่วมเป็นส่วนหนึ่งในงานสร้างเสริมสุขภาวะกับเรา

ติดต่อ สำนักสนับสนุนสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว (สำนัก4)
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
อาคารศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ

เลขที่ 99/8 ซอยงามดูพลี
แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร
กรุงเทพ 10120

โทรศัพท์ 02-343-1500
โทรสาร 02-343-1501
www.thaihealth.or.th